

III. ÉVFOLYAM. Megjelenik minden vasárnap. Ára 3 hóra 1 frt. 50 kr.	Az előfizetési pénz a kiadó-hivatalba Városháztér 6. szám alá küldendő.	Pest, dec. 12. 1869. 49. szám.	GYÜJTŐKNEK öt előfizető utan tiszteletpéldány jár.	Szerkesztői iroda: Városháztér 6. sz. ide küldendő mindenféle kézirat, mely LUDAS MATYI-nak van szánva.

Tisztelt előfizetőimmel tudatom, hogy lapjaim előfizetési felhivása a legközelebbi 50-ik számhoz leend mellékelve. Azért nem sietek vele, mivel ugy is tudom, hogy az én előfizetőimet sem Borsszem Jankó elnem handlirozza, sem körmös Ferkó elnem kaparásza.

LUDAS MATYI.

Eredeti levelek.

Komám Matyi!

Enye hogy a feki ette vóna meg azt a sok füge savanyító nagy ülepü bocskoros taliánba ótott tót nipet, még ugyan kutya módit követ, hogy a becsületes magyar emberre is csakugy haragszik, mint a közösnyügös osztrák magyarra. Egye meg a tályog azt a maskara nípet, hát hiszen ha haragszik valakire hát ott a nimet, dógozza ki a világból. Mert hát ládd i komám a kutyafáját annak a héjj majd meg mondom minek . . ihun la, hát csak a magyar fiukat küldik Dalmácziába, oszt az a sok feki totyakos cserepár meg hát csakugy kedvire bagózik itt minálunk a kaszárnyában.

Látom én a nimet praktikát ecsém! akarhogy titkolózik egye fel a feki, elakar bennünket pusztitani, még is hogy összeszüri a levet véle ez a keserves félkegyelmű Deákpárt! Uram légy irgalmos irántuk.

No de annyival inkább nincs kedve összepárosodni véle a dalmatáknak; bezzeg a hun egy nimetet kézrekerítenek, takarosan meg is viczczelik, mert hát elvágják a fülit meg az orrát; — a fülit azír,

mert hát nagyon hasonlit az olyan állathoz a melyik nímetűl kiált, ha szelet érez; az orrát pedig bizonyosan azír, hogy ne üthesse bele ezután mindenbe.

Hanem hé komám! sosem volt igazabb az a paraszt példabeszéd, hogy akkor vész meg a kutya is mikor legjobban van dolga; most olvasom az ujságbul, hogy Győrvárosában a mi fiainkat a nimetek l ó s z k e r l n e k hijják: pedig hát nem tudom, méket csipte a bogár gyakrabban, azt a nimetet e vagy a mi fiunkat? De hát annyit tudok, hogy több vakaródzó nimetet láttam én már iletemben mint magyart. No csak komám! vesztit érzi a nimet, mert nem fér a büribe az árgyélussát neki.

Eperjesen is hallom, hogy a lisztes zsákok egy becsületes magyar embert lábánál fogva huztak a kaszárnya tömlöczibe? Jól van nimet jól, ne filj tűlle, majd lesz még neked is olyan sorod, a hun tígedet meg a gerádja tövire huznak.

Hát ni komám itthon van e már a mi veréb fogó goróf miniszterjomunk. Tudom majd hoz a miniszterjomnak drága ajándíkokat Égyiptomból, magának meg egy kis friss bagót a szultán pipájából. Aranymives báró miniszterjom urnak egy pár nilusi bivajbornyut oskolafelügyelőnek. Festetics uram ü iletessentziájának meg egynihány rinoceros vizilovat, hogy diplomázza meg magyar nemes embernek. Horváth Bódi pápaszementzias urnak meg egy rakás török basát, hogy nevezze ki biráknak. Gorovénak is hajtat egy csapat dromedárt, hogy legyik a hivatalba elig postamesternek való. A bélügyminiszternek meg hoz egy rakás chinai patkány bört, hogy királyi biztosoknak való kalpagokat csináltassik belülle ü kigyelme, meg hogy jussik perémnek is hummi ütött kopott föispáni mentére. Mikó goróf uramnak is hoz talán egy fújtatót, mellyel a fiumei vasutat, egyszer már felfuhassa mint a hólyagot.

Hát nekünk Matyi te! tudod e mit szeretnének ajándékozni? mit gondolsz na? Megmondom én la. H á t e g y p á r n y a k v a s a t . . . Meghiszem, hogy szeretnének adni. Hej komám! elmondám már hogy a nímetet se sziveli sok ember, de hát nekünk is van elig olyan jó emberünk, a ki ugy szeret bennünket mint a f e n e a m a l a c z o t, no de hát hiszen eb ura kurta — aztán punctum.

Héh Matyi! Már rigen akarom mondani, hogy a minapába valami Karikás koma igért egy kis vinkót az érmellékről, de biz én még lőrét sem kaptam, pedig hát jól esnék elszürcsölgetni. Már pediglen csak nem akarnám ráfogni Karikás komára, hogy azt tartja: „i g é r d m e g n e a d d m e g, s o s e m s z e g é n y i t m e g.“ No de hiszen ükeme tudja hogy mit csinál, hanem ha én addig nem innék bort, mig Karikás koma nekem küld, bizony komám alkalmasint elfelejteném még az izét is a bornak. Ha nem tudja hun lakom, majd megmondják azt Pesten, csak tudakozódjék Karakán Marczi után.

Más különben pedig hát serbusz Matyi, maradok

jó czimborád

K a r a k á n M a r c z i.

Kerge Palihoz.

Szent S p i n ó z a, H e g e l, K r ú g és K a n t!
Gyertek ide bámuljátok!
Im, mi lett a ti embertekből
Ki volt a tanitványotok!
Farba rugta a kollegyomot,
Eldobta az a e s t h e t i k a t,
H i s t o r i a — p h i l o s o p h i a e t
Pad alá vágt' a l o g i c a t. —

Imé H e t é n y i és K ö t e l e s!
S boldogult Stephanus M á r t o n!
Nézzetek ide s bámuljátok:
Mit mivel ő a jobbpárton!
B a k a n c s, m i c z i, b o r n y u, p u s k a p o r,
P u s k a, p a g a n é t és k a p s z l i,
K o m i s z-p r o f u n t, — lett mestersége
S a legjobb barátja Pulszki. —

Igaz, hogy Enyéngen megbukott —
De ez őt nem zsenirozta,
Erdélynek került, s követségi
Mandatumát onnét hozta;
S elfeledé a filozófját
Sántikál a l o g i c á j a!
Mikor a m a g y a r h a d s e r e g e t
Csak c s a p a t n a k declarálja!

S horrendum óh Kant! halld meg csak ezt:
És magyarázd meg, ha tudod —
E g y, hogy lehet e g y s z e r r e h á r o m . .
Hordvány anyi ábrázatot ?
Á l l a m t i t k á r, k ö v e t és t a n á r !
Pesti universitásba . . . .
Ugy e bizony, furcsa rátiót
Vettek itt nálunk szokásba.

A l é t, n e m l é t hires kérdése —
Minálunk biz' megváltozott,
A t u d á s s d e f i n i t i o
Rosz c o n s e q u e n t i á t hozott;
A t o e g o, még a D i n g a n S i c h
És a c o g i t o e r g o s u m . .
Elszégyenli magát, s mindnyája
Azt mondja már hogy: n o n p o s s u m. —

Egyik, másiktól kap kurázsit,
A mihez nem ért, ezt tenni,
Törekednek, hogy ki miként tud
Z a v a r o s b ó l h a s z n o t v e n n i. —
Ki sohasem látott á b é c z é t :
Lett nagysás tanfelügyelő!
S ki csak g ö b ö l h i z l a l á s h o z ért
F ő t á b l á n á l t ö r v é n y t e v ő !

Im! S p i n ó z a, H e g e l, K r ú g és K a n t
Igy megy a sor most minálunk,
Ugy-e bizony? nem a c c u r a t e
De m a l e p h i l o s o p h á l u n k !
S y l l o g i s m u s o k sántikálnak,
— Egy sem jó mi b a l o l d a l i —
El — c s ü r — c s a v a r, — e l t e k e r mindent,
Tanitványtok Kerge Pali!

B ő g ő s. —

Egy kisvárosi polgárnagy levelei.

Tisztelt Karakán szerkesztő ur! Komolyan állitom, hogy az én városom a legellenzékibb város földkerekségén, s hogy még ki nem tört nyilt lázadásban, az csak nekem és legkedvesebb barátom helyettes viczepolgárnagy Karóthy László urnak köszönhető. Mi tartjuk fön a rendet és az utczai világitást! — Már háromszor akartak gázvilágitást a rebellisek, de mi szilárdan megmaradtunk az olajos lámpás mellett, és csakugyan nálunk maig is az ősrégi sötétség uralkodik, néha kisüt ugyan a holdvilág és akkor teljes világitásunk van, ezzel polgárnagyságom idejéből dicsekedhetem. Az utczák kövezete nagyszerü, most épen Karóthy barátom azon töri fejét, hogyan lehetne tiszta szin pocsolyával kövezni az utczákat, eddig már annyira haladtunk, hogy a kő- és homokvegyüléket elválasztottak az ujonnan feltalált higkötől, hanem nagyon közel állunk azon reményhez, hogy a szalmát és gazt is nemsokára elválasztandjuk, s e becses találmányért a későkor csak áldani fog bennünket.

Amint tudhatja ön, városunk a kisebb vétségekre büntető hatósággal is el van látva. Látná csak ön vizsgáló biránkat! egész nap folytonosan a közjóban fáradozik s már annyira haladt, hogy a bor és pálinka quintessentiáját mindig fejében hordja, s a tanulmányozásán annyira elmélyedve szokott lenni, hogy helyét a legügyesebb vizsgáló egyénre bizza, ki már a bünfenyitő törvényszék előtt is bizonyos nevezetességre tett szert, mint a tolvajok tanitója.

Biztosaim és alkapitányaim pedig mindig ott vannak, hol a tilos kártyajátékot játszák, s már eddigelé sikerült is nekik a bankot többször sprengolni e tetteikért csak legmagasabb elismerést érdemelnek.

Ha meg nem sértem, rövid jelentéseimmel máskor bekopogtatok.*)

György,
Karmazsin polgárnagya.

Ne vegye az Isten bünül.

Ne vegye az Isten bünül
Én előttem nagyon furcsa
Hogy az ország hires bölcse
Fátyolt teritett a multra.

Tán azt hitte, hogy majd minden
Ugy lesz a mint ő akarja . .
Hogy ha a multat fátyollal
Szemünk előtt eltakarja.

Balga hit volt tőle, mert mi
Nem vagyunk oly rövid látók:
Hogy azt a temérdek sok bünt
Elfedve is meg ne látnók.

Látjuk a hitvány árulót,
Ki saját honát eladta,
És a haza hös védőit
Akasztófára juttatta.

Látjuk a sok akasztófát, —
Látjuk a hóhért mellette.
Ki, az elárult hazának
Hü fiait kivégezte.

Látjuk a Hengelmüllerek
És a Kossalkók mint tettek,
Kik saját véreik ellen
Vérbirókká szövetkeztek.

Látunk mindent, bár ne látnók
A sok legyilkolt szellemet,
De hisz, azt láthatatlanná
Fátyollal tenni nem lehet.

Az igaz ügy kortese.

*) Szabad!

K a r a k á n

A nagyhatalmak bandája

mely most hangol épen a keleti indulóra.

Baranyai szikrák.

Együgyü András uram megtudván, hogy káplánja járatja a Ludas Magyit, rajta ment s ekkép prédikált neki: „hallja az ur, én nem akarok egy fedél alatt hálni a Ludas Matyival, ugyan azért vagy eltakarodjék az ur a házamtól, vagy a Magyit pusztitsa el.“

A szegény káplán aztán nem is járatta a Matyit, még is óh csodáknak csodája, minden héten bizonyos reggel oda volt a Matyi téve, az öreg ablakába. Erre az öreg Együgyü uram olyan dühbe jött, hogy a közelebbi András estéjén számos vendégei előtt ünnepélyesen megigérte, hogy a ki még egyszer az ő ablakába teszi a Matyit, reá les, és ha rajta kapta, kutya legyen ha megnem b i c s k á z z a.

A hiricsi kosta is épen ugy fuj a Matyira, mint a nilusi ló. Minap Páli komájánál a jó gyüdi silleren*) felsüzesedve, azt nyilvánitá, hogy ha ő megtalálja azt, ki ötet megszokta Ludas Matyizni, legyen ne csak a születési, hanem a lakhelye is h i d a s, ha agyon nem lövi.

No azért a fenyegetéseért ismét megérdemel egy pár kadentziát Hasli Muzes natoral puettól. Tehát:

A nagy béhlü Schandri! a hiricsi kusta! —
A khollegiomut bár végig thapusta . . .
Biz begyöpösödötth az ü nagy kháputja . .
Gyakran rúkhát fugutt klepetus khaputja.
Szeghén fheleséghe bár thisztára musta
Ismét lerukházta a hiricsi khusta!

---

*) Küldhetne már egyszer egy gönczi hordóval abból a sillerből, Páli koma! a miért utoljára még oly hiressé teszszük, mintha csak tokaji aszszu volna. M a t y i.

Érdekes productio.

Piczola Menyus: Lássák uraim és hölgyeim: ezt a hét bátor és vitéz maczkót, ezek ugy vannak dreszszirozva, hogy ha azt mondom nekik „aló“ átugorják még a Zárszámadásomat is.

Feladat. Was ist Sicherheit gegen Feuer und Gift? (Mi a biztonság tűz és méreg ellen?)

Megfejtés. Ha az ember a Deákpárt elkészült Feuerwerkjét távolról nézi, az interpellált miniszterek mérges beszédét pedig, vagy budai vörössel önti le Patayként, vagy jó izüt nevet rajta, Kakas Mártonként, de ugy, hogy a Deákpárt észre ne vegye, mert különben arra is azt orditja „eláll.“

Kérdés. Mit szült a közösügy?

Felelet: Szülte a pártszenvedély ikreit, a tépést és marást; de nem azt a tépést, mely a sebvérzését elállitja, nem is a Borszeny Jankó marását, mely mint a fogatlan elharapása fájdalmat nem okoz, hanem szülte a magyar alkotmány erős szövetének széttepését, s a honfi sziveken ejtett azon marást, melyet a világon semmi, egyedül csak az ellenzéki párt tulsujra vergődése orvosolhat.

Szentelt vizzel bespriczczelt fricska.

Fehér megyében N. Lányon egy reverendás barátocska, kit az alszél valamelyik jezsuita kolostorból sodort a lányi kastélyba, a la Lipofniczki felakarta pofozni az oda-való becsületes néptanitót. És ugyan miért?

No mert hát a fráter azon szavára: „hisz ön csak egy paraszt“ a tanitó azzal vágott vissza: „ha én paraszt, kend is paraszt.“

Vigyázz reverenda! nem jó **nagy lányon** henczegni a barátnak, mert kitalálják porolni a csuhát.

IX. Pius pápa

zsinatnyitó beszéde.

Kedves fiaink az urban!
Azért vagyunk gyászban búban,
Mert a világ — a vén bolond,
Már nem hiszi „mit Róma mond."

Hihetlenség — gonosz kétely,
Mint legveszélyesebb métely, —
Aprónkint mindent megemészt,
„A mi nélkülözi az észt."

Syllabusok — brevék — bullák,
Ma már „értéktelen nullák," —
Sok szent dogmák, traditiok
Lőnek csupán „férges diók."

Hajdan ha Róma megdördült
„Sujtó menyköve szét repült,
A királyok hulltak porba —
Fényes trónjaikból — sorba.

Ma meg holmi hitvány hősök,
Bölcsnek csufolt eszelősök —
Garibaldik és Gambetták
„Rómát s tanát megtámadták."

Elődeink dúsak voltak,
Napjaik „vad kéj" közt folytak,
Az „égi jók" rendes áron
Mind elkeltek a vásáron.

De oh fájdalom! ma már a
„Mennyei jók" szabott ára
A földön végkép megbukott,
„Ez iparág tönkre jutott."

A bün árja most is terjed,
De vágy senkiben se gerjed, —
„Bünbocsátó pakszust" venni,
„Ez üzlet is megszünt lenni."

Sok hitetlen nyilván vallja,
És szent fülünk nyiltan hallja, —
„Hogy bünre nézt csak istennel" —
„De velnük többé nem quittel."

Szünetel — nem müködik a
„Szentkészitő gyors fabrika," —
A világ elkorcsult fattya —
„Magát szentté nem gyártatja."

Pedig addig, — mig dolgozott
Erszényünkbe csak pénzt hozott,
Mert a leghitványabb szentért, —
„Kaptunk néhány ezer tallért."

„Sok szent sirok" és „szent kutak"
Mind végpusztulásra jutnak;
Hajdan népes bucsúhelyek
Látogatlan veszteglenek.

„Sirnak a Máriaképek," —
Mit ér? a hitetlen népek
Szánalomra nem indulnak,
„Könyeik hasztalan hullnak."

Ugy-e méltán ég szívsebünk?
„Koronánk ing, — üres zsebünk,"
„Dülöfélen Péter széke"
„Veszendőben öröksége."

„Támasszátok meg jól székét,"
„Őrizzétek örökségét."
„És miket a világ ingat," —
„Védjétek szent jogainkat.!.!

Papirrágó.

A rókabőr mint trágya.

Csak sehol a világon nem tudnak oly észszerüleg gazdálkodni mint Angliában. Nem hijába, hogy ott nevekedett fel Apponyi Sándorka, hanem még is tanulta mint kell a maggar embernek gazdálkodni. Hogy hogy?

Hát csak ugy atyafi! hogy midőn követválasztás volt Kölesden, a választó atyafiak részére táborozási helyül az ugynevezett „Laposrét" volt kijelelve, mely a gróf urfi birtokához tartozik. — Egyik felén állott a bal, másik felén a pecsovics tábor. A gróf párthivei táborába kocsikkal hordták a szalonnát, s anyit dobálták marokkal az érdemes választó polgárok közzé, hogy fele is ott maradt a földön. Akkor a balpárt csak nevette ezt a pazarlást, és ime most a nyáron tünt ki a gróf mély bölcsességü előrelátó gazdálkodása, mert az egész kölesdi határban, sehol sem volt oly böven az istenáldásából, mint azon helyen, hol a pecsovicsok táboroztak, mert a hova szalonna nem jutott oda azt a r ó k a b ö r t használták trágyának, melyet a gróf pártfelei lőttek.

* * *

Különben midőn Apponyi Sándorka megjött Ángliusországból, legelső gondja volt, hogy megnézze itthon a gazdaságát.

Egyszer csak meg áll egy roppant kazal czukorrépa előtt, s azt kérdi a tisztartótól:

„ni ni tisztártó ur! ugy e hát ez a krumpli"?

Szerelmi epekedés egy prózai honleányhoz.

I.

Álló kilencz hétig rólad álmodoztam,
Álló kilencz hétig rólad gondolkoztam,
Egész éjelenként előttem volt képed . .
Majd hogy meg nem szakadt a szivem te érted.

S mig én igy gyötrödtem, Angyalom! mit tevél?
Minden este, reggel f ő t t kurumplit evél,
S rajtam s ü l t bolondon nagyokat nevetél.

II.

A te neved rózsám Ágnes!
Forró szerelmed a mágnes,
Az én szivem vasból vagyon —
Vonzódik is hozzád nagyon.

Ha e két ércz öszve csattan —
Szemeinkből szikra pattan,
S ebből oly tüzet csinálunk:
Hogy még sötétben is látunk.

K i s b ö g ő s.

Adómák.

Midőn egykor XIV. Lajos délután két órakor egy városba bevonult seregeivel, ötet ott a városi tanács nagy deputatióval fogadta. A szónok igy kezdé el: „Nagy Sándor — a hires Nagy Sándor —“ és itt elakadt. A király, ki igen éhes volt, kivévén a szónok szájából a szót igy folytatá: „Nagy Sándor már akkor jól lakott, de én még éhes vagyok“ s utját a fogadó felé folytatta.

A pápista atyafiak sok helyen a keresztyén nevezetre még is csak azokat tartják méltóknak, kik a szentséges római pápa üdvözitő vallásához tartoznak.

Elmegy egyszer a kölesdi ember S z a k á l b a hol mind katholikusok laknak, s a mint beszédbe keveredik egy szakáli polgártárssal, azt kérdi ez töle: ugyan barátom laknak-e keteknél Kötelesden keresztyének is?

Mind azok laknak ott barátom — felelt vissza a kölesdi atyafi, alig találkozik egy pár ház p á p i s t a.

Szél lesz, szél lesz, kiáltá egy csapat kecskeméti diák a collegium előtt, a mint meglátták, hogy egy tenyeres talpas menyecske hajtja a hosszu oldalu szekérbe fogott lovakat.

A lesz bizony — pattogott vissza a menyecske — mert a szamarak ugyancsak orditanak.

Hát vitéz katona uram! jobb-e most szolgálni mint régen? kérdé a huszárt a helység birája.

Jaj uram! nem ugy van már mint volt régen. Ezelött ha megszorult a szegény katona, elment a kapitányához, kopogott az ajtón. Buj be fiam azt mondta a kapitány — No hát mit akarsz?

Vitéz kapitány uram! felelt a legény, megmegszorultam, nincs pénzem, adjon vagy két forintot vitéz kapitány uram! A kapitány megsodoritotta a bajuszát, elővette a kétforintot, s szólt: nesze fiam tedd el, adott az isten eleget mért ne adnék másnak is . . . de most lássa biró uram . . . . az ilyenadtának se b a j u s z a se p é n z e.

Volt Köttsén egy általánosan kedvelt Kardos nevü izraelita, kit a községi tanácsba is beválasztottak. A Bach világban történt, hogy a karádi járásbiró, — bizonyosan mert similis simili gaudet — egy Roboz nevü uri embert kinevezni birónak, kinek az a jó tulajdonsága volt, hogy a mit a két szeme meglátott, azt a két keze ott nem hagyta, lett légyen az tajtpipa vagy ezüstkanál.

Elég az hozzá, hogy kardos meghallván a fentebbi hirt, beszaladt Karádra, s ott ilyen beszélgetés történt közte és a járásbasája közt:

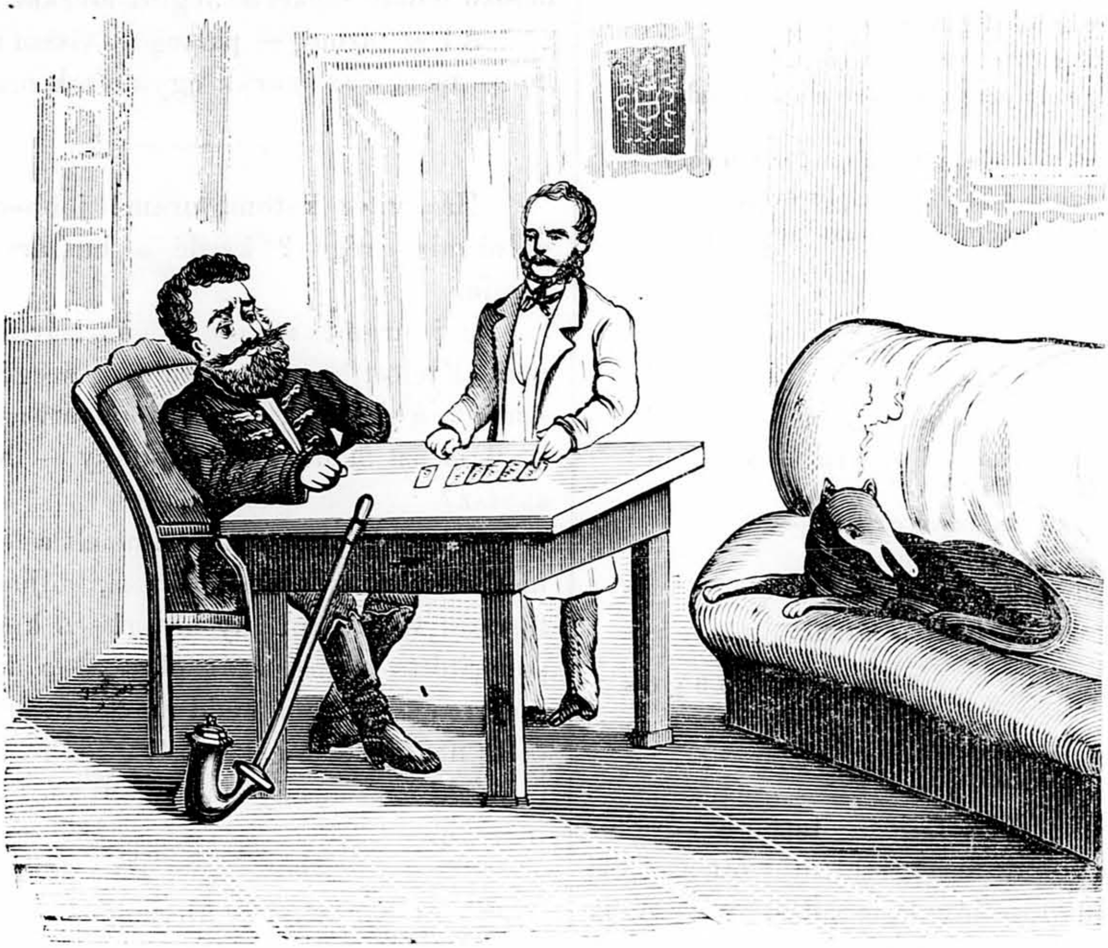
— Thekintetes oram! igaz hugy azt a Rubuzt nevezi khi birúnakh?

„Igaz“

— Hát khérem szépen, usztán majd ha ülünk a thonácsban s a biró ellupja az én urámat, khi fhüzeti meg azt nekhem?

Rubuz csakugyan nem lett biró. hanem lett ez időszerint Somogyban a mamelukok első maulmakhere!

Az ur és a sáfárja.

U r : No Menyus gazda hát számoljon, hogy gazdálkodott az idén.

Menyus zsidó: Igen is tens nagyságus ür, hát itt van üth meg üt az thizenüth, thizenüt meg üth az huszonüth, már must hugy ha a thizenütbül kiveszünk ütüt, marad uttan hoszonüt; és igy tetszik látni, hugy a thekinthetes nadságus űr vagyuna szopurodta 100 pörcent.

Rajzoló: VIRÁGHEGYI. — Felelős szerkesztő: KARAKÁN MARCZI. — Kiadó tulajdonos MÉSZÁROS KÁROLY. — Metsző HUSZKA.

Nyomatott Kunosy és Réthy-nél Pesten, (váczi-ut 9. szám alatt.)